# Konferencja naukowa Szczepan Twardoch i (nie)fikcje: literatura – publicystyka – formy zaangażowania

Uniwersytet Śląski – Wydział Humanistyczny
Uniwersytet Wrocławski – Wydział Filologiczny
Biblioteka Śląska – Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej

zapraszają na Ogólnopolską Konferencję Naukową
pt. „Szczepan Twardoch i (nie)fikcje – literatura – publicystyka – formy zaangażowania”

---

**16 kwietnia 2026 r.** | czwartek
**Uniwersytet Śląski, Wydział Humanistyczny, ul. Uniwersytecka 4, Katowice**

- 9.30 **Otwarcie konferencji**
  Wystąpienia przedstawicieli organizatorów: Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Biblioteki Śląskiej
- 9.45–12.00 **Sesja plenarna**
  prof. Dariusz Nowacki (Uniwersytet Śląski): Marka Twardoch
  prof. Zbigniew Kadłubek (Uniwersytet Śląski): Pyk, pyk z fajeczki. Śląskie, nierzeczywiste
  prof. Wojciech Śmieja (Uniwersytet Śląski): Ōpa, śpicie? Refleksje o śląskich dziadkach w twórczości (nie tylko) Szczepana Twardocha
  prof. Ryszard Kaczmarek (Biblioteka Śląska): Opowieść Twardocha o dziejach Śląska. Refleksje historyka

- 12.00 Przerwa kawowa
- 12.30–14.00 **Sesje uczestników:**
  **Tożsamość na pograniczach / moderacja Kornelia Ćwiklak**
    - Eugenia Prokop-Janiec (Uniwersytet Jagielloński): Nowe rozrachunki inteligenckie? Twardocha kłopot z inteligenckością
    - Dorota Dąbrowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego): Twardoch wobec polskości – analiza eseistyki pod kątem sposobów konstruowania tożsamości
    - Michelle Kawaletz (Uniwersytet Eberharda Karola w Tybindze): Tożsamość (Alojza Pokory) wyrażana poprzez język za pomocą Code-Switch
    - Wojciech Browarny (Uniwersytet Wrocławski): Opcje i warstwy Śląska. Społeczno-przestrzenne struktury regionu w prozie Szczepana Twardocha

- 14.00 Lunch
- 15.00–17.00 **Sesje równoległe. Sala 1**
  **Topografie pamięci i wyobraźni / moderacja Eugenia Prokop-Janiec**
    - Kornelia Ćwiklak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): Szczepan Twardoch i Niemcy. Niemieckie imaginarium w powieściach śląskiego pisarza
    - Natalia Żarska (Uniwersytet Wrocławski): Szaleńcy i szaleństwo w powieściach Szczepana Twardocha
    - Jarosław Petrowicz (Wieluńskie Towarzystwo Naukowe): O związkach z miejscem w wybranych utworach Szczepana Twardocha
    - Patryk Stryjewski (Uniwersytet Wrocławski): Genius loci w kryzysie: duchy miejsc w prozie Szczepana Twardocha
    - Kinga Łęgowik: Echo przeszłości, głos pogranicza: mity Twardocha i sztuka ich reinterpretacji

- 15.00–17.00 **Sesje równoległe. Sala 2**
  **(De)mitologizacje i afekty / moderacja Grażyna Maroszczuk**
    - Sławomir Jacek Żurek (Katolicki Uniwersytet Lubelski): Demitologizacja świata polskich Żydów w twórczości Szczepana Twardocha
    - Joanna Bednarska-Rydzewska (Uniwersytet Łódzki): Możliwe światy przemocy. Twardoch między Lebensborn a Matką Polską
    - Dobrawa Lisak (Uniwersytet Wrocławski): Przepisywanie ikonicznych dźwięków II wojny światowej w „Królestwie” Szczepana Twardocha
    - Joanna Maj (Uniwersytet Wrocławski): Afektywna przemoc. Etyczne implikacje doświadczania przeszłości w narracjach literackich Szczepana Twardocha
    - Jakub Wietecha (Uniwersytet Wrocławski): Motyw walki w wybranych dziełach Szczepana Twardocha

- 17.00–19.00 **Przerwa**
- 19.00 Teatr Śląski im. Stefana Wyspiańskiego. (Rynek 10). Spektakl „Byk” Szczepana Twardocha
- 20.30 Rozmowa: Robert Talarczyk – Krystian Węgrzynek

---

**17 kwietnia 2026 r.** | piątek
**Biblioteka Śląska, Plac Rady Europy 1, Katowice**

- 9.00–10.30 **Sesje równolegle. Sala 1**
  **Formy doświadczenia / moderacja Wojciech Kunicki**
    - Agnieszka Czyżak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): „Tak blisko prawdy, jak potrafię” – wokół „Null” Szczepana Twardocha
    - Marek Mikołajec (Uniwersytet Śląski): Niegdysiejsze wstydy, o literackim wychodzeniu z

siebie, będąc sobą, w pisarstwie Szczepana Twardocha
- Piotr Gorliński-Kucik (Uniwersytet Śląski): „Okrutny” narrator. Egzystencja według „Dracha”
- Alicja Bemben (Uniwersytet Śląski): „Forma jest wszystkim” – „Sternberg” Szczepana Twardocha, czyli co fikcyjna rewolucja mówi nam o postprawdziwym (?) świecie

- 9.00–10.30 **Sesje równolegle. Sala 2**
  **Narracja, podmiot, bohater / moderacja Sławomir Jacek Żurek**
  - Łukasz Bieniasz (Uniwersytet Wrocławski): Aantropiczny bohater i wieloświat: literacki eksperyment w „Wiecznym Grunwaldzie: Szczepana Twardocha
  - Krystian Węgrzynek (Biblioteka Śląska): Opowieść idola. O wzniosłym podmiocie narracji w prozie Szczepana Twardocha
  - Piotr Wojtaszek (Uniwersytet Rzeszowski): Fantasta mimowolny. Wątki fantastyczne w twórczości Szczepana Twardocha
  - Justyna Szlachta-Ignatowicz (Uniwersytet Warszawski): Żona (towarzyszka życia) i kochanka – dwie postaci kobiece w „warszawskich” powieściach Szczepana Twardocha

- 10.30 Przerwa kawowa
- 11.00–12.30 **Rozmowa: Szczepan Twardoch – Krzysztof Łęcki**
- 12.30 Lunch
- 13.30–16.30 **Sesja nr 6**
  **Między ideami, kulturami i językami / moderacja Natalia Żarska**
  - Wojciech Kunicki (Uniwersytet Wrocławski): Czy Twardoch zrobił z Ernsta Jüngera teokratycznego liberała?

- Zbigniew Jazienicki (Uniwersytet Warszawski): Stany wyjątkowe nowoczesności. Szczepan Twardoch i myśl konserwatywna Republiki Weimarskiej
- Łukasz Stec (Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu): Obsesja, żywioł, katastrofa: tropy melvillowskie w „Królu” Szczepana Twardocha
- Rafał Biskup (Uniwersytet Wrocławski): Powieści Szczepana Twardocha w oczach niemieckiej krytyki („Morfina”, „Drach”, „Pokora”)
- Magdalena Poniecka (Uniwersytet Łódzki): Strategie translacyjne wariantów dialektalnych, a proces konstrukcji tożsamości w niemieckojęzycznym przekładzie powieści „Drach” Szczepana Twardocha

- 16.30 **Zakończenie konferencji**

Udział we wszystkich wydarzeniach konferencji, poza spektaklem, jest bezpłatny!

---

Zasady rozpowszechniania wizerunku uczestników wydarzeń odbywających się w Bibliotece Śląskiej

---